

AZ EOCÉN-OLIGOCÉN HATÁRKÉPZŐDMÉNYEK SZEDIMENTOLÓGIÁJA
A KISCELL-1 SZ. FURÁSBAN

Kázmér Miklós^x

A Kiscell-1 sz. furás 14-110 m közötti, a Tardi Agyagot és a Budai Márgát harántoló szakaszából 2 méterenként vett minták CaO-, MgO- és összes vasoxid-tartalmát, valamint a sósavas oldási maradék szemcseméret-eloszlását határoztuk meg. A Budai Márga agyag és aleuritós agyag, a Tardi Agyag pedig nagyjából agyagos aleurit, kisebbrészt aleuritós agyag /SHEPARD-diagram: 1. ábra/. A vázlatos furási rétegoszlop mellé állított diagramból /2. ábra/ kitűnik, hogy a Budai Márga és a Tardi Agyag között lényegében folyamatos az átmenet, a formációhatáron nincsen éles szedimentológiai változás. /A Budai Márga legfelső részének feltűnően nagy CaO-tartalma sekélytengeri karbonátok tengeralatti áthalmozását jelzi, mint erre a feltűnően megnövekedett homoktartalom is utal./ A jelentősebb változás kb. 52 m-nél, a Tardi Agyag enyhén, ill. erősen laminált tagozatának határánál látható, ahol a CaO-tartalom rövid szakaszon 20--30 %-ról 10 % alá, vagyis mintegy egyharmadára csökken. Ez a karbonát-produktivitás csökkenésének a jele, amelyet az állandó euxin környezet kialakulása okozott. Kipusztult a benthosz és az üledék karbonáttartalmát kizárólag a diverzitásában jelentősen csökkent /NAGYMAROSY, 1983/ plankton szolgáltatotta.

IRODALOM

NAGYMAROSY A./1983/: Mono- and duospecific nanofloras in Early Oligocene sediments of Hungary. -- Proc. Kon. Nederl. Akad. Wetensch., Ser. B 86/3, 273-283, 7 figs., 3 pl.

^xELTE Őslénytani Tanszék, 1033 Budapest, Kun Béla tér 2.

KISCELL-1

SHEPARD DIAGRAM

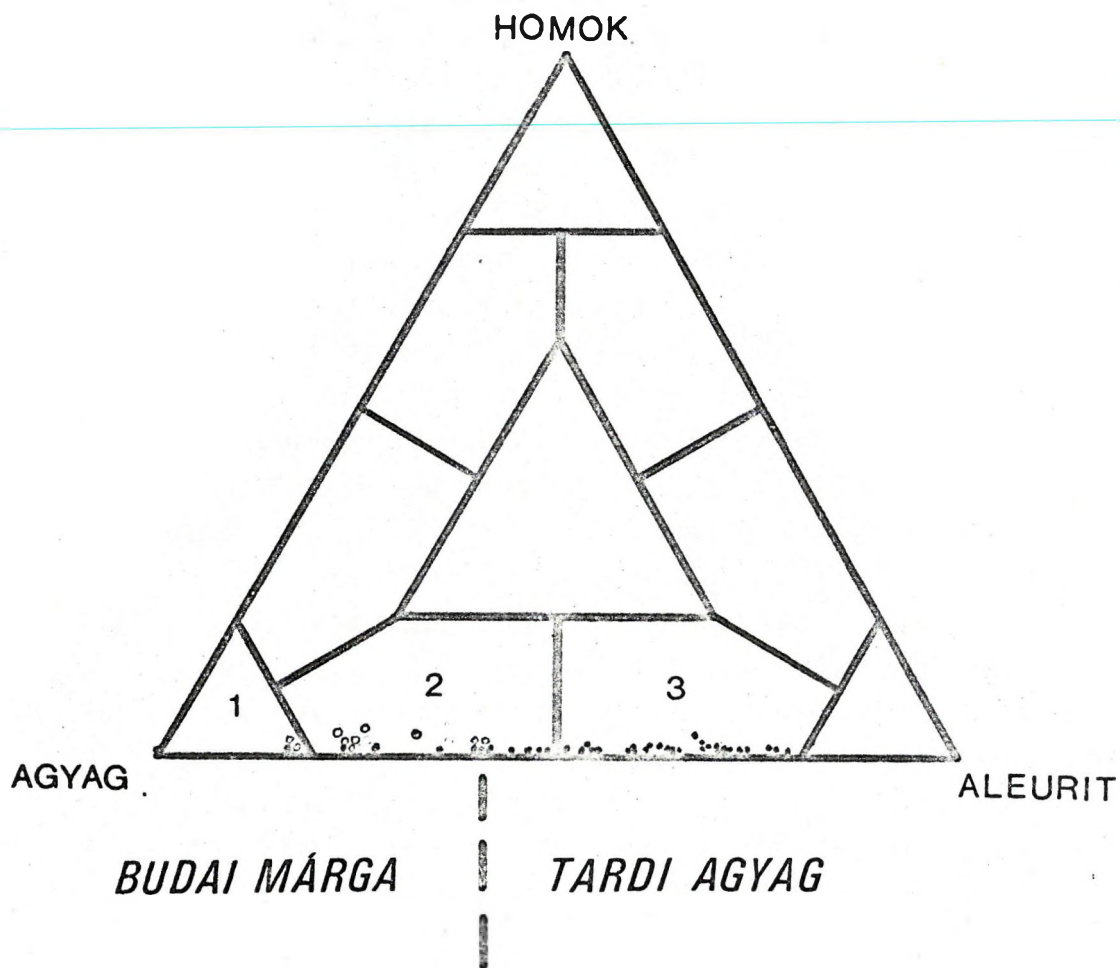

Fig. 1. ábra

1 = agyag
2 = aleuritos agyag
3 = agyagos aleurit

1 = clay
2 = silty clay
3 = clayey silt

KISCELL-1

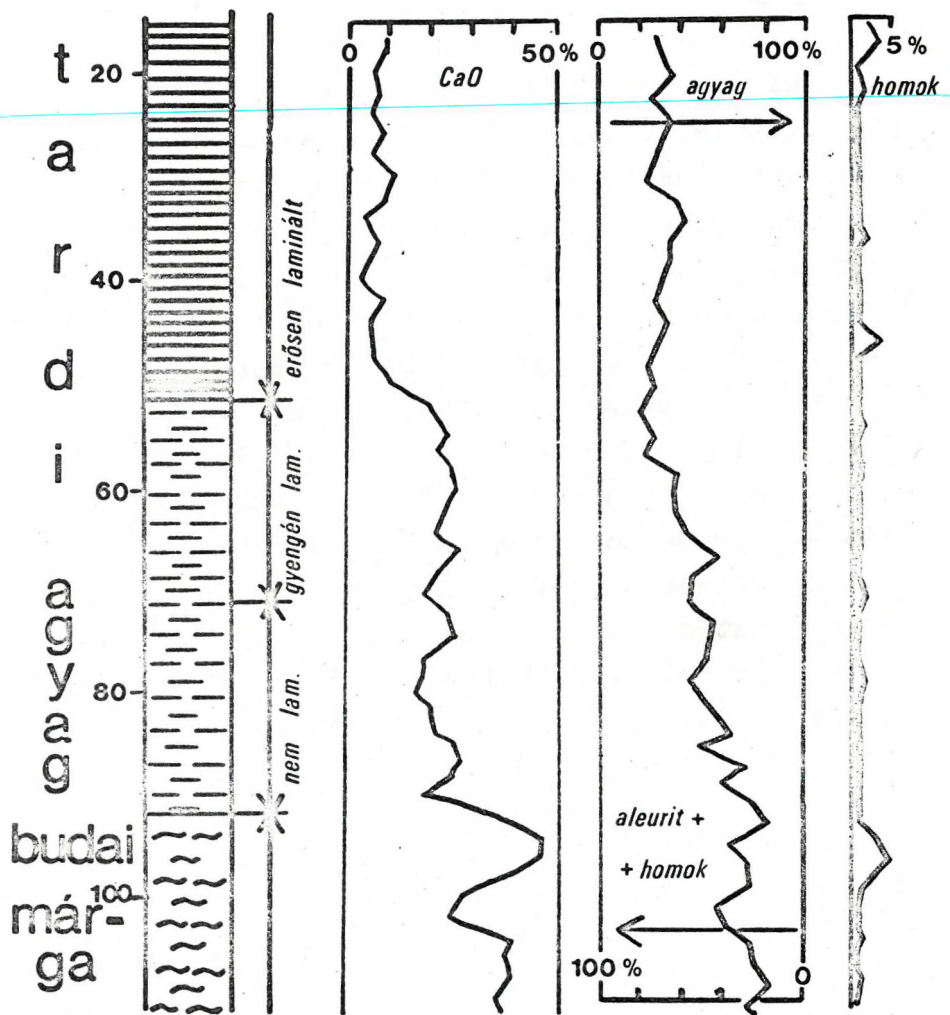

Fig. 2. ábra

SEDIMENTOLOGY OF AN EOCENE/OLIGOCENE BOUNDARY PROFILE:
KISCELL-1 BOREHOLE /BUDAPEST, HUNGARY/

M. Kázmér

CaO, MgO and total iron-oxide content and grain size distribution of HCl-insoluble residue of samples collected in 2 m intervals between 14,0 m and 110,0 m of the Kiscell-1 borehole have been determined. The Buda Marl consists of clay and silty clay. The Tard Clay consists of clayey silt and a small part of silty clay /see the SHEPARD diagram on Fig. 1/. The schematic profile of Fig. 2 displays an uninterrupted transition between the Buda Marl and Tard Clay: there was no change in sedimentation. /The conspicuously great CaO content of the uppermost of the Buda Marl indicates submarine redeposition of neritic carbonates, also proven by increased sand content./ A significant change can be observed at the boundary of the lower, slightly laminated and the upper, well laminated members of Tard Clay /at about 52 m/, where the CaO content suddenly decreases by two-thirds, from 20--30 % below 10 %. This indicates decrease of carbonate production due to the formation of a permanent anoxic environment. Benthonic life has been exterminated and the less diverse nanoflora consisting one or two species only /NAGYMAROSY, 1983/ has remained as sole carbonate producer.